

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 05.03.2021

Vår ref: 21/00679-4

Deres ref:

Høringsuttalelse fra Nidaros biskop – Høring om endring i kirkeordningen som følge av ny kirkebyggforskrift og nytt kirkerundskriv

Nidaros biskop viser til høringsbrev datert 28. januar, 2021, som tar for seg nødvendige regelendringer som følger av ny kirkebyggforskrift vedtatt 18 desember 2020, med ikrafttredelse 1. januar 2021, og det nye kirkebyggrundskrivet.

Nidaros bispedømmeråd har nylig behandlet og avgitt uttalelse i to saker med problemstillinger som tangerer de som behandles i gjeldende høring, nemlig samlehøringen om diverse endringer i kirkeordningen (24.09.2020, se pt. 5 om kirkeordningens § 23) og høringen om langtidsutleie av kirker (24.09.2020, vedr. kirkeordningens § 20). Nidaros bispedømmeråds høringssvar i denne saken er ment å harmonere med svarene i disse høringene.

Drøfting:

Kirkebyggforskriften gir Kirkemøtet i oppdrag å fastsette organ for godkjenning av søknader om avhending av kirkebygg (§ 3) samt saksbehandlingsregler for slike saker (§ 4). Gjeldende regelverk foreligger i kirkeordningens §§ 20 og 23. I dag er det Kirkerådet som er godkjenningsorgan. Kirkerådet foreslår i tråd med høringene nevnt over, at biskopene blir godkjenningsorgan, og at biskopens vedtak kan påklages til Kirkerådet.

Nidaros biskop slutter seg til forslaget om biskopen som godkjenningsorgan i slike saker, og viser til argumentasjon avgitt ved de tidligere nevnte høringene: Biskopen som godkjenningsinstans vil være en naturlig og tilstrekkelig skranke for å ivareta eventuelle vernebehov av kirker, og det vil neppe vil være behov for andre organers eventuelle avgrensinger i denne myndigheten. Den regionale forankringen og kompetansen må stå sentralt i slike vurderinger, og spørsmålet om avhending må prinsipielt også kunne hevdes å ligge under biskopens myndighetsområde; det er biskopen som vigsler de samme kirker, forordner gudstjenestene og tar beslutninger om inventar og utstyr. Av samme grunner bør denne myndigheten legges til biskopen fremfor bispedømmerådet. Biskopene som godkjenningsmyndighet i slike saker vil også harmonere best med det som trolig blir løsningen for langtidsutleie.

Som en videreføring av dette argumentet, bør heller ikke Kirkerådet være klageorgan i slike saker. Kirkemøtet har av prinsipielle grunner tidligere lagt vekt på å unngå at biskopene havner i et underordningsforhold til Kirkerådet. Rådet ser ikke at dette er en sak der det er naturlig å fravike prinsippet. Selv om klagenemda ikke nødvendigvis har kompetanse på

teologiske, bygningsfaglige eller arkitekturhistoriske temaer, kan den hente denne kompetansen gjennom administrativ bistand og saksutredning. Det prinsipielle myndighetsforholdet mellom biskoper og Kirkeråd bør veie tyngre enn de praktiske utfordringene i denne saken, og Nidaros biskop foretrekker derfor at det legges til rette for saksgang som gir Den norske kirkes klagenemd kompetanse som ankeorgan i slike saker. Nidaros biskop forutsetter at klageinstituttet i liten grad vil bli benyttet. Dersom forvaltningspraksis skulle vise noe helt annet og en langt hyppigere bruk av klageadgangen enn man kan forvente, kan det være grunn til å vurdere om dette prinsippet likevel må fravikes av praktiske grunner.

Nidaros biskop foreslår derfor følgende regeltekster i kirkeordningen:

§ 20 annet ledd:

"Kirker kan ikke avhendes, pantsettes eller påheftes bruksretter. Biskopen kan likevel samtykke i avhending når særlige grunner tilsier det. Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak. Biskopens avgjørelse kan påklages til **Den norske kirkes klagenemd.**"

§ 23 (om nedlegging):

"Nedlegging av kirke skal godkjennes av biskopen. Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak. Biskopens avgjørelse kan påklages til **Den norske kirkes klagenemd.**"

Nidaros biskop slutter seg til Kirkerådets forslag i høringsnotatet når det gjelder endringer som kommer som følge av det nye kirkebyggrundskrivet, og har ikke kommentarer til dette.

Med vennlig hilsen

Herborg Finnset
Biskop i Nidaros

Håkon Olaussen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO